एषा वानराकृतिर्ममजातिरेव जन्मकृतैव ॥ अतोवानरएवाहमिहागतः वानरस्यात्रागमने किंप्रयोजनं तत्राह ॥ दर्शनइति ॥ राक्षसेंद्रस्य तव दर्शने दर्शननिमित्तमिहागत इत्यर्थः ॥ तदिदं तव दर्शनं दुर्लभं प्रकारांतरेणाशक्यलाभमिति ज्ञात्वा तवदर्शनार्थे वनं विनाशितं अयंदर्शनोपायोभवत्येवेत्याह ॥ ततः वनभंगाद्धेतोरित्यर्थः॥ १४ ॥ ॥ १५ ॥ इदानीं युद्धप्रयोजनमाह ॥ रक्षणार्थमिति ॥ प्रतियुद्धाः मया प्रतिभटतया स्थित्वा कृतयुद्धाः नन्वेवंभाविबंधाद्यपर्यालोच्य कथं युद्धं कृतं तत्राहास्त्रेति ॥ अस्त्रै ब्रह्मास्त्रांतैः पाशैर्यमपाशांतैः ॥ एवंचेतरपाशकथापि दूरापास्तेत्युक्तं देवासुरैर्मिलितैरपीत्यर्थः ॥ १६ ॥ कुतस्तवैवं बलं तत्राह ॥ पितामहादिति ॥ तदनुग्रहादित्यर्थः ॥

जातिरेवममत्वेषावानरोहमिहागतः ॥ दर्शनेराक्षसेंद्रस्यतदिदंदुर्लभंमया ॥ १४ ॥ वनंराक्षसराजस्यदर्शनार्थेविनाशितं ॥ ततस्तेराक्षसाःप्राप्तबलिनोयुद्धकांक्षिणः॥ १५॥ रक्षणार्थंचदेहस्यप्रतियुद्धामयारणे ॥ अस्त्रपाशैर्नशक्योहंबद्धुंदेवासुरैरपि ॥ १६॥ पितामहादेषवरोममापिहिसमागतः ॥ राजानंद्रष्टुकामेनमयास्त्रमनुवर्तितं ॥ १७॥ विमुक्तोप्यहमस्त्रेणराक्षसैस्त्वभिवेदितः॥ केनचिद्रामकार्येणआगतोस्मितवांतिकं ॥ १८ ॥ दूतोहमितिविज्ञायराघवस्यामितौजसः ॥ श्रूयतामेववचनंममपथ्यमिदंप्रभो॥ १९ ॥ इत्यार्षे श्रीम० वा० सुं० पंचाशः सर्गः॥ ५० ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

ममापि नतु केवलंतवैवेत्यर्थः ॥ एषवरइति ॥ बलविशेषरूपइत्यर्थः ॥ तर्हि कथं बंधनमुपगतं तत्राह ॥ राजानमिति ॥ अस्त्रं ब्रह्मास्त्रं अनुवर्तितं निवृत्तमप्यनुवर्तितमिव ॥ १७ ॥ तदेवाह विमुक्तइति ॥ विमुक्तोपि सास्त्रइव ॥ अभिवेदितः आनीय तव ज्ञापितः एवं पीडामनुभूय मम दर्शने किंप्रयोजनं तत्राह॥ केनचिदिति ॥ रामकार्येणेतिपाठःपांक्तः॥ १८॥ रामस्य तवच कः संबंधस्तत्राह॥ दूतइति ॥ ननु रामदूतेनापि सीतान्वेषणमेव कार्यं॥ एवंप्रयासेन मद्दर्शने किंफलंतत्राह ॥ श्रूयतामिति ॥ वचनं संदेशवचनं ॥ तत्कथनार्थमयं प्रयासइतिभावः ॥ १९ ॥ धयमानः ॥ इतिरामाभिरामे श्रीरामीये रामायणतिलके वाल्मीकीये आदिकाव्ये सुंदरकांडे पंचाशःसर्गः ॥ ५० ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥